

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " " pe 1/2 an 5 " " România și străinătate pe an 14 franci " " " " pe 1 an 7 "	Prețul inserțiunilor Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
---	---	--

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2915 Șc. ex 1903.

Notă oficială

Reuniunea învățătorilor noștri i-și ține adunarea generală din anul acesta în Băile Erculane în 31 August și 1 Septembrie st. vechiu.

Deci aducându-se aceasta la cunoștința publică învățătorii noștri se îndatorează a lua parte la adunarea generală, cară comunele noastre bisericesci se plătească învățătorilor și învățătoarelor dela școlăle noastre confesionale competențele lor spre acest scop.

Caransebeș în 12 August 1903.

Filaret Musta m. p.
Arhimandrit, vicariu-episcopesc.

PARTEA NEOFICIALĂ

Dispute cu Nazarenii

IV. Despre botez în genere

(Fine)

Eu: Camerarul împărăției Etiopilor însă, pre cum și Lidia și alții, mulți fură câștigați, fără a fi vădut minunea vreunui apostol, numai prin vorbirea lui Filip, resp. Pavel și îndată botezați. Și fost-au oare aceia cari s'au botezat, așa de temeinic convertiți (întorși) și luminați înainte de botez, cum cugeți DTa? Trecut-au ei doară înainte de botez preste un examen strict despre gradul pocăinței și al mărturisirei de credință? Nicidecât; numai un început de schimbare sufletească, numai mărturisirea simplă, că Isus este Mesia (Cristos), — numai acest „*abe*” al creștinismului era de ajuns pentru apostoli, ca ei să păsească la împărtășirea botezului. Și întru adevăr dacă grabnica lor procedere se

judecă cu mintea unui nazarean, trebuie să se afle aproape ușuratică. Însă nu este așa. Apostolii nu vedeau în botez, cum vęd nazarenii, numai o recunostință simplă a probelor grele de credință, date mai înainte, ci înțărmararea cu putere dumnezească pentru viața credinței viitoare; nu un premiu pentru depunerea unui bun examen din creștinism, ci primirea în școala și societatea învățăcelor lui Cristos. To-ma aceasta, este greșala de căpetenie a baptiștilor nazareni, că pentru ei botezul nu este decât o simplă cunună, care se capătă numai după-ce s'au parcurs o distanță anumită din arena creștină, pe căud pentru apostoli el — botezul este poarta de intrare în arena creștină, cel dintăiu mijloc de grație, prin care omul se prinde de Cristos, ca apoi în puterea lui să alerge cătră ținta stabilită.

Nazareanul: La toată întâmplarea trebuie înainte de botez a primi învățământ în evanghelie și apoi a ajunge un anumit grad de pocăință și de credință, ceace pruncilor nu le este cu puțință. De aceea și botezau apostolii totdeauna numai oameni mari (vêrstnici) și nici un copil.

Eu: Ești DTa așa sigur despre aceasta?

Nazareanul: Da, până acum cel puțin așa cred că sunt fără îndoială sigur, deoarece pretutindeni, în faptele apost. unde se istorisește despre botezări, ori se zice că botezații erau: „bărbați și muicri,” ori conexul arată apriat, că erau numai oameni mari (vêrstnici).

Eu: Dacă DTa espresiunea: bărbați și femei, cari despre botezați numai o singură dată vine înainte, (Fapt. apost. VIII. 12), vrei să o înțelegi așa strict după literă, atunci s'ar eschide prin aceea nu numai pruncii nevêrstnici, ci și băeții și fetele, feciorii și fecioarele; atunci s'ar dovedi prin aceea mai mult decât ce pretind principiile baptistice nazarene. Ce nu se poate conclud, ținând strins la literă? În istoria zilei a 50 (a pogoririi duchului sf.) se vorbește numai de „bărbați” și cătră „bărbați” (II. 5, 14, 22, 29); să conclud eu oare de aici, că între acei 3000 de bărbați

n'a fost nici o singură femeie? În al III-lea și al IV-lea cap al fapt. apost. iar e vorba numai de „bărbați,” și despre ceice s'au întors la credință după vindecarea schiopului din naștere se zice (IV,4): și numărul bărbaților era ca la 5000; oare să conclud eu și d' aici, că până la întâia prindere a apostolilor nu s'a botezat o singură femeie? Vezi, cum ne-am face de ris, dacă am ținea prea strict la literă? De aceea trebuie să înțelegem așa, că expresiunea „bărbați și femei” înseamnă oameni de amândouă sexele, fără deosebire la vârstă. Oare din Fapt. apost. (XXI 5), unde se istorisește, că învățăceii din Tir cu femei și copii petrecură pe apostolul Pavel până afară de cetate, și acolo făcând rugăciune se despărțiră de el, — nu s'ar putea conclud cu mai multă dreptate, că și pruncii se ține'au de comunitatea creștinilor din Tir, că și copiii se numerau la aceea?

Nazareanul: Nu știu: dar că s'ar fi botezat vr'un copil, nu se amintesc în faptele apost. nici măcar o singură dată.

Eu: Și d'aci vrei să concluzi, că în întregul period, care îl cuprinde faptele apost. nu s'a putut boteza nici un singur prunc nevêrstnic? Cu acest mod de concludiune pot dovedi și eu tot așa de bine, cumcă în acelaș period de circa 30 de ani nu s'a putut întâmpla nici un singur botez de acela, care s'ar fi amânat pentru o vârstă mai coaptă, cum fac bapțiștii nazareni, adecă nici un botez târziu, împărțit fiilor și fiicelor vêrstnice ai creștinilor. Dacă cele dintâiu comunități creștine ar fi fost bapțiște nazarene, adecă ar fi amânat botezul pentru copii până la vârstă mai coaptă, ar fi trebuit neapărat în acei 30 de ani să se întimple câte odată, ca să se boteze fii și fiice vêrstnice în familii creștine. Dar în toată istoria Faptelor apost. nu ni-se istorisește nici un singur cas de botez de acest fel, adecă nici un botez târziu. Să conclud oare de aici, că un asemenea cas nu s'a putut întâmpla de fel?

Nazareanul: Ba nu; putem susține aici aceea, că Luca nu istorisese în Faptele apost. cu deamêruntul toate faptele, câte s'au petrecut în cele dintâiu comunități creștinesci el n'a avut în cursul istorisirii sale nici o cauză de a aminti astfel de boteze târzii.

Eu: Vezi, tocma aceasta se poate zice și cu privire la botezarea pruncilor nou-născuți, de curênd născuți ai creștinilor. Luca n'a avut ansă a arăta de acestea scriind Faptele apost. El raportează preste tot numai despre boteze sêvêrsite Iudeilor și Păgânilor, întorși la credință; el vorbește numai despre crescâmêntul nou care i-a venit bisericeii din afară, iar nu despre crescâmêntul din lăuntru al comunității creștine, adecă nu despre primirea copiilor, crescuți în sinul ei, că adecă fost'au acestia încorporați bisericeii prin botezul timpuriu ori târziu? Neamintind el apriat nici despre una, nici despre alta, nu este iertat a conclud din tăcerea lui nici contra botezului timpuriu, nici a botezului târziu al copiilor născuți din creștini. Dar eu merg mai departe și zic, că deși fap-

tele apost. nu arată apriat nici un exemplu de vre un botez de copil totuș cuprind locuri, care lasă a presupune cel puțin ca verosimil, că s'au întâmplat boteze de copii. Înțeleg locurile acelea, unde e vorba despre botezarea de familii, de case întregi, precum: de Corneliu (cap. X), de Lidia (XVI 14—15) de t-mnițerul din Filipi (XVI 33—34), de Crisp (XVIII 8) și Stefana (I cor. 1—16), cari toți s'au botezat dinpreună cu casnicii, cari s'au ținut de ei, între cari nu se nega că au fost și prunci nevêrstnici. Aici ni-se arată, că apostolii deodată cu capul unei case, unei familii au botezat pe toți cei-ce se ținea de el, adecă toată casa, toată familia lui și prin aceasta au arătat ei, că încorporarea de familii întregi în comunitatea, în biserica creștină este ceva, ce Dumnezeu voiește. Întrarea unui cap de familie în alianța creștinilor, trage firește după sine și întrarea tuturor celorlalți membri ai ei.

Aron Bartolomeiu.

Din Istoria Banatului Severin

(Continuare)

Lupta de la Orșova, 8 Maiu 1738.

Orșova veche, Ada-Kaleh (Orșova nouă) și fortul Elisabeta¹⁾, niște fortificațiuni ridicate lângă Ada-Kaleh pe ținutul drept al Dunărei, se aflau în posesiunea Austrieilor; o garnisonă avea să apere Media ear, rămășițele armatei țineau valea Timișului și a Cernei dela Caransebeș până la Orșova.

De astă-dată luară Turcii foarte de timpuriu ofensiva. Guvernatorul Vidinului Hadji Mohamed, av-a îndrumarea să năvălească cu 20.000 ostași asupra Banatului și să cuprindă Orșova. Înțelegând Neipperg că Turcii s'au încăerat deja cu garnisoana fortului Elisabeta, trimise numai decât trupe auxiliare întru apărarea Orșovei. Dar abia o parte a fost ajuns aici, când iată, că 4—5000 de spahii năvălesc, la 8 Maiu pe la 3h după amezai asupra cetății. Miseroni, neștiind cât de numeroase le sunt forțele, le eși înainte numai cu 340 călăreți. Lupta fu scurtă, dar săngeroasă. Miseroni remase dinpreună cu cea mai mare parte a cavaleriei, mort pe câmpul de luptă. Ca fulgerul să răpeziră apoi spahii asupra Palancei și o iau din mâinile batalionului așezat întru apărarea ei. Căderea Orșovei este prima zală din catena lungă a nenorocirilor, ce se descăr-cără asupra Banatului.

¹⁾ De Orșova, numită în graiul poporului *Rășava*, sunt legate atâtea evenimente de însemnătate istorică, în cât am trece peste ținut eare ne-am propus-o, dacă le-am detalia în această carte.

Dierna lui Plotoneu sau *Tierna* tablei pentingerane după părerea lui Momsen, Aschbach și altor istoriografi situată la Orșova de astăzi, a fost deja pe timpul împăratului Traian o colonie romană înzestrată, după mărturisirea lui Ulpian, cu toate drepturile publice ale orașelor italiice, fiind prin urmare scutită de contribuțiuni și scoasă de sub jurisdicțiunea proconsulilor provinciali.

Anonimul regelui Béla arată că după ce au învins Szoard, Kadosa și Bojta pe Glad la Keve dênșii au năvălit asupra cetății Orșova (Castrum Vrsona) și că după ce au cucerit-o au petrecut aici 3 luni de zile, trimițind pe Vajta cu $\frac{1}{3}$ parte a ostășimei dimpre-

ună cu mulți ostataci la Árpád. Pe timpul lui Ohtum, vestitul strănepot alui Glad, încă se face amintire de numele acestui oraș și e probabil că Béla IV a restaurat (1244) zidurile dăruite ale cetăților Media și Orșova.

În diplomele lui Lodovic cel mare se zice „cetate regească” și d constatat că în decursul expedițiunii dela Vidin, unde dimpreună cu voevodul Munteniei Vlaicu a înfrânt într-o luptă sângeroasă armata bulgaro-turcească, condusă de Sisman, a petrecut în acest oras, poruncind (1366) lui Petru voevodul Ardealului, ca înainte de plecarea sa în tabără să rectifice otările unor anumite moșii de ceartă.

Nu scim anul, dar trebuie că încurând cade Vidinul și Orșova (Bydin et Orzov) în mâinile lui Baazid. Stăpânirea Turcilor n'au durată lungă, căci regele Sigismund cu ajutoriul puterilor apasene înaintând paicii spre Nicopol, le-au recucerit în anul 1396 și lasă întru apărarea Orșovei 200 iar a Vidinului 300 de ostași. În decursul luptelor zgomotoase, ce s'au petrecut la finea veacului XIV și la începutul secl. XV, a fost Sigismund de repeți ori în Orșova. ceea-ce se constată din mai multe diplome, datate din apropierea Orșovei (sub castro Orswe, prope Orsuam). Nefericitul rege Vladislav I. însoțit de o suită strălucită, încă a petrecut aici din 21. Septemvrie până la 3 Octomvrie 1444.

Nici luptele crunte de lângă Dunăre, nici brațul de fer al fraților Ianeu și Ioan de Hunyadi, cărora regele Albert încredinșase apărarea cetăților Severin-Orswa și Mehadia, apoi nici strămutarea reședinței Banului Severinului la Orsova, nici alte multe jertfe a nobilimii române din aceste ținuturi, n'a fost de ajuns pentru de a o scăpa de sclăvia turcească. Balibeg, pașa Belgradului, o cucerese la anul 1522. La anul 1595, pe când Românii și Sârbii bănățeni, adunați sub steagurile vladiceilor Todor și Dojan, înfrânseseră în Timișana puterea Turcilor, spulberă Mihaiu viteazul înaintea Orșovei oardele Tatarilor, care se întorceau din Banat încăreate de pradă, măcelări garnisoana turcească și cuprinse cetatea. Nu se știe când și prin ce împrejurări ajunge Orșova carăș sub stăpânirea porții, căci deja la 1624 figurază Orșova ca capitala unui Sandjac în pašalicul Timișanei. (Pesty: A szörényi Bántás, v. II. pp. 389—398).

După învingerile strălucite dela Viena, Buda și Mohács, când principele electoral de Bavaria se pregătia să treacă peste Sava și peste Dunăre (1687), străbătu o coloană a lui Veterani peste Logoj, Caransebeș și Media până la Orșova. Aceasta decăzuse într'atâta, încât sēmăna unui sat sărăcăcios, încungurât de o palancă ruinată. La apropierea Austrieilor o tulură Turcii peste Dunăre lăsând Orșova fără rezistență în mâna armatei creștine. Despre poziția locului scrie Veterani în memoarele sale următoarele: pasul dela Orșova, fiind cheia spre Transilvania, Ungaria, Valahia, Serbia și Bulgaria are înșemnată strategică deosebită. Fortificațiunile sunt slabe, locul însuș rău situat și din cauza înălțimilor din vecinitatea sa greu de ținut „aber die Kriegsraison will, dass er besetzt sei um der Wichtigkeit halber Meister der Donau zu sein“. Veterani ocupat cu urmărirea Turcilor și cu site afaceri nu putu însuș să se apuce de realizarea dorințelor sale și abia la anul 1691, când norocul începu să părăsească armele învingătoare ale Austrieilor, se construiră pe insula din apropierea Orșovei fortificațiunile dintâiu, niște șanțuri simple, pentru 400 de ostași, care aveau să împedece comunicațiunea flotei turcești pe Dunăre în sus.

Din nășipul și din masele aluviale aduse de undele răpeziuoase ale Cernei s'a format, în decursul veacurilor la o îndepărtare de 3½ Km. sub Orșova, o insulă de ½ Km. lungă și pela mijloc de 100 m. lată, care e numită: *Orșova noană* sau *Ada-Kaleh*. Pe insula aceasta se incuibară Austrieii Dar șanțurile ridicate erau prea slabe, nesuficiente de a-le ține contra atacurilor flotei turcești: drept aceea garnisoana fiind silită să capituleze, insula și Orșova deveniră prada oamenilor lui Tökölly, care p'atunci era aliatul Turcilor. Austrieii deveniră în curând stăpâni ai acestor locuri și Veterani solicită de nou fortificarea lor. El însuș începu să adune materialul necesariu și să trimită tunuri pentru înarmarea fortificațiunilor planuite, dar dorința sa nu și-a putut-o realiza. El moare la Logoj, iar în urma stipulațiunilor păcii dela Carlovitz [1699] remase Banatul dimpreună cu Orșova în stăpânirea Turcilor.

Din pățania dela Piscabara convingându-se Turcii despre calamitățile și pagubile enorme, ce au trebuit să le sufere din conturbarea navigațiunii pe Dunăre, se apucară după izbucnirea reshelului (1716) numai decât de fortificarea insulei. Adunând deja în Iunie 4000 de Români la Orșova, ridicară în pripă o redută în formă de patru unghiu, o provăzură cu bastioane, cu palisade și cu un castel de zid; în același timp făcură niște fortificațiuni pe insulă și altele pe țărmul drept al Dunării în fața Orșovei. Principele Eugen de Savoia porunci lui Mercy să le ocupe cu ori-ce preț. Acesta înșe credea că Media este cheia, care deschide porțile spre Timișoara, d'aceea dēnsul puse acest loc în stare de apărare. Înaintând apoi cu oaste număr-oasă spre Orșova, luă palanca cu asalt, dar focul artileriei flotei și al forțului din dreapta Dunării îl sili a se retrage.

Pecând se pregătia Eugen de luptă contra marelui vezir, carele cu toate forțele imperiului alergase la Belgrad, înaintă un corp turcesc încă în iarna aceluiaș an cătră Media, constrinse garnisoana d'acolo să capituleze și desfăcându-se în cete mărunte jăfui și pradă Banatul în mod brutal. La știrea, că puterea marelui vezir a fost înfrântă și că Belgradul e pierdut, oardele acestea, trăind cu sine

nespusă mulțime de creștini, se retraseră cu atâta grabă, încât generalul Splény, trimis întru izgonirea lor, ajunse fără risistență până la Dunăre și aflând Orșova deșertată putu s'o ocupe fără vărsare de sânge. Mercy se apucă acum numai decât de fortificarea sistematică a insulei. Fundamentarea cetății și pilotările erau deja în primăvara anului 1717 atât de înaintate, încât nici chiar furia undelor Dunării umflato, nu putea să le strice. După pacea dela Pojarevaș [21. Iunie 1718] a fost cu puțință a se continua fără pedică lucrările începute. S'au terminat bastioanele cetății, s'a zidit pe țărmul drept al Dunării vis-avis de ostrov, iar nu în fața Orșovei vechi „fortul Elisabeta”, s'a restaurat și s'a adaptat palanca și castelul din Orșova veche și s'au pus garnisoane suficiente întru apărarea fortificațiunilor. Nu se poate arăta cu certitudine timpul, când s'au terminat căsarnele, edificiul comandantului, magazinele pentru praful de pușcă și pentru proviant, precum nu știm nici când s'au finalizat fortificațiunile afară de zidurile cetății, deoarece-și chiar la renoirea ostilităților din anul 1738, lucrările nu erau încă pe deplin terminate.

Pofta de câștig atrase aici birtași, neguțători, brutari și alți industriași, care se aședară cu familiile lor în partea dela resărit, afară de cetate și pe țărmul stâng al Dunării la „vama podului”, adecă la capătul podului, care mijlocia comunicațiunea între uscat și insulă.

În decursul războiului din anii 1737 - 1739 ajunse, întâiu Orșova, apoi prin capitularea colonelului Kehrenberg și ostrovul, în stăpânirea turcească. În aprecierea pozițiunii strategice a Orșovei, pe care împăratul Carol VI într'o scrisoare cătră Königsegg o numește: „cheia țerilor orientului”, porunci dēnsul plenipotențiaților săi, să stăruiască la încheierea păcii cu tot din adinsul, ca să rămână în posesiunea Austriei. Dar nici marele vezir nu voia s'o piardă și vėzēnd imposibilitatea, ca să asigure pe cale directă imperiului otoman stăpânirea asupra acestui punct, menit să formeze baza unei eventuale ofensive spre Banat, plānui să abată în timp de 1 an apa Cerna printr'un canal pe la apusul Orșovei, ca în chipul acesta s'o deslipească de Banat. În articolul V al punctuațiunilor păcii dele Belgrad (25. August 1739) se precizează amăruntelile acestei afaceri. Canalul s'a făcut; o parte neînșemnată a apelor Cernei s'a vărsat la Dălboca în Dunăre, dar undele ei spărgând zăgazurile s'au întors la matca lor cea veche Deși opera turcească n'a succes, totuș Orșova veche remase în mâna Turcilor până la 9. Februarie 1788, când generalul Papila o luă cu asalt și așeză în ea 400 ostași. Turcii i-o răpiră, înșe numai pe un timp trecători, căci în curând recuceriră Austrieii nu numai Orșova veche, ci după o lungă asediare trebui (16. August 1790) să se predee și cetatea Orșova noană: În pacea dela Sistovo (14. August 1791), special în art. II. și IV s'a otărit, a se ținea întregitatea graniței staverite în pacea dela Belgrad, ceea-ce pentru Austria, care adusese atâtea jertfe și câștigase atâtea biruințe, nu numai că înșamnă umilință, ci prin căderea Rășavei trebuia să sufere în coastele sale sulita dușmanului său seculariu. La stăruința plenipotențiaților austriei înșe se încheiă [13. August] o convenție separată, prin care poarta otomană se învoi, „ca opidul și ținutul Orșovei vechi până la Cerna”, se rămână Austriei, așa ca în viitorul riul acesta să formeze granița între ambele împărății. S'a staverit mai departe, ca nici Orșova, nici alt loc a teritoriului cedat să nu se fortifice nici odată. Referitoriu la teritoriul din fața insulei cetății Ada-Kaleh s'a făcut învoiala, ca acela așa precum s'a staverit prin art. V. la Belgrad, să rămână loc central deșert de locuitori și pământ necultivabil. Orșova veche remase în chipul acesta Austriei, iar Ada-Kaleh dimpreună cu întreg parcul de artilerie, o cedară Austrieii Turcilor și predarea s'a făcut cu ceremoniile obicuinute în 6. Octomvrie 1791. (Mittheilungen des K. K. Kriegs-Archivs, Viena 1878).

(Va urma)

Când s'a întemeiat orașul Caransebeș și ce știm din trecutul lui?

(Continuare)

Itată textul latin al diplomei:

Commissio propria domini Regis.

Nos Wladislaus dei gracia Rex Hungariae, et Bohemie etc. Memorie comandamus tenore presencium significantes quibus expedit uniuersis. Quod pro parte et in personis fidelium nostrorum uniuersorum Walachorum, et alterius status sew linguagij hominum, in districtu Sebes constitutorum et commorantium, exhibite sunt coram nobis quedam littere Serenissimi principis condam domini Sigismundi Romanorum

Imperatoris et Regis Hungarie etc. Quibus mediantibus, idem condam dominus Sigismundus Imperator et Rex, consideratis fidelitatibus et seruijs per eosdem Wolachos, in exrcitualibus expedicionibus contra seuisimos Thurcor sepeseplus instauratis, Cum summa fidelitatis constancia, eidem et Sacre Regni Corone exhibitis et impensis Et potissimum attendens et considerans validam et magnam opresionem, Spoliacionem, domorum combustionem et desolacionem, ac nonnullorum ex eis, diram abduccionem, que prefati Wolachy et Incole, A predictis Thurcis partes inferiores Regni sepenumero subintrantibus diuersimode, et multicipliter perpessi fuissent, Horum igitur intuitu, et ut eciam aliquo subleuamine consularentur, et de cetero ad obsequia Regni et Corone promptiores redderentur, et habiliores, Eosdem vniuersos Walachos et alterius status, seu linguagy homines predicti districtus Sebes, eorumque quemlibet, ab omni solucione Tributaria, de personis, Rebusque et bonis ipsorum quibuscunque in locis quoruncunque Tributorum, tam Regalium et Reginalium, quam aliorum quorumlibet, vbilibet intra ambitum dicti Regni Hungarie habitis, fieri debenda, suo beneplacito perdurante, prorsus et per omnia exemisse et suportasse dinoscebatur, Quibus presentatis, Supplicatum extilit nostre Maiestati pro parte eorundem Walachorum, quatinus, ipsos, nos quoque in huiusmodi eximcionibus et libertatibus suis graciose dignaremur facere conseruari, Nos igitur, qui tametsi omnes subditos et fideles nostros, in suis Furibus et libertatibus equaliter volumus conseruare, Illos tamen precipue conuenit, fauore et gracia ac munificencia nostra prosequi, Qui talia loca Regni finitima incolunt, vbi contra hostes fidei, sine intermissione certare coguntur, Proinde volentes nos quoque vestigia maiorum nostrorum in hac parte sectari, prescriptas litteras dicti condam domini Sigismundi Imperatoris et Regis, Quarum Tenores presentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, Ratas et acceptas habentes, eosdem Wolachos et alterius linguagy, et Status homines predicti districtus, nos quoque ab omni solucione Tributaria vbilibet, per totum Regnum nostrum Hungarie, quemadmodum in superioribus extilit declaratum, ad tempus nostre Maiestatis beneplaciti duximus eximendos et supportandos, eximimusque et supportamus presencium per vigorem, Quocirca vobis fidelibus nostris vniuersis et singulis Nobilibus, et alterius cuiuscunque status et condicionis hominibus, Vbiuis intra ambitum predicti Regni nostri Hungariae Tributa habentibus et tenentibus, necnon eciam Tributarijs, tam nostris Regalibus et Reginalibus, quam aliorum quorumcunque, quibus presentes ostenduntur, firmissime precipimus et mandamus quatinus amodo deinceps, a prefatis Wolachis, et alijs prenominatis, seu eorum altero, Rebusque et bonis eorum, quibuscunque in locis Tributorum, predictorum nullum Tributum, nullam ve

Tributarian solucionem petere vel exigere, petique seu exigifacere presumatis, nec sitis ausi modo aliquali, gracie nostre sub obtentu, Presentibus perlectis, exhibenti restitulis. Datum in Themeswar feria secunda proxima beati Francisci Confessoris. Anno domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo quarto, Regnorum nostrorum Hungarie etc. Anno quo Bohemie vero vigesimo quarto.

Românește :

Noi Vladislav din îndurarea lui Dumnezeu rege al Ungariei, al Boemiei etc. în puterea literelor de față dăm de știre tuturor celor ce se cuvine, că din partea tuturor Românilor nostri credincioși și din partea altor locuitori de altă stare și de altă limbă, cari se aflau în districtul Sebeș ni sau pus înainte niște litere (scrisori) ale Serenismului Domn Sigismund, odinioară Împărat Roman și rege al Ungariei, litere, prin cari acest Domn Sigismund, Împărat și Rege având în vedere seruițiile credincioase prestate prin aceeași Români în desele expedițiuni în contra sêlbaticelor, Turci, expedițiuni făcute cu neclătita credință și mai vârtos având în vedere apăsarea cea mare, jaful, devastarea și arderea caselor, ba, și ducerea în groaznica robie a unora, suferinți, căroră au și fost supuși amintiiți Români și locuitori din partea Turcilor; deci având aceste în vedere și ca dânșii prin un sprijin oare-care să aibă mângăiere; dar și de altcum ca să fie și mai mult dedicați țerii și Coroanei a scutit — până când îi va plăcea — pre toți acești Români și pre alți locuitori de altă stare și limbă de plățirea ori-carei dări, fie dare de cap, de obiecte ori bunuri ori-unde s'ar afla aceste între marginile Ungariei. Presentându-ni-se aceste litere Maiestății noastre am fost rugați din partea acestor Români ca și noi să binevoim a-i lăsa în aceste libertăți. Deci noi cari pre toți supușii și credincioșii nostri dorim să-i lăsăm în libertățile și drepturile lor, dar mai vârtos ne convine a face părtași de bunăvoință, de grația și de munificența noastră pre aceia, cari locuiesc în astfel de locuri marginase ale țerii, unde sunt constrinși a se lupla neîntrerupt cu dusmanii credinței. Deci dorind și noi să urmăim esemplul înaintașilor nostri în privința aceasta, literile mai înainte amintite ale Domnului Sigismund odinioară Împărat și Rege, litere al căror adevăr după ce le espuse îl aflăm suficient și noi dispensăm pe aceeași Români de plățirea tuturor dărilor etc. Dat în Timișoara în anul 1494.

(Va urma)

Lecțiuni din Religiune

3. Rătignirea lui Isus

Să vedem cum a fost omorât Isus Cristos de dușmanii săi.

Ce fel de om a fost Isus? Om bun, căci învăța pe oameni, că toți au un Tată în ceriuri, pe Dumnezeu, și că toți oamenii trebuie să trăească în bună înțelegere

unii cu alții și să se iubească unii pe alții, Cum se poate dară, ca un om așa de bun să fie omorît? Pe ce fel de oameni îi pedepsește legea la noi cu moarte? Pe oamenii, cari fac rele, fură, se bat cu alți oameni și-i omor, aprind casele, fânul oamenilor (hoți, tâlhari...).

Am putea noi să zicem despre Isus, că a făcut cuiva vr'un rău? Și totuș și pe Isus l-au pedepsit cu moarte. Voi puteți să și sciti, cum l-au omorît pe Isus, pentru că sunt icoane, cari ne arată pe Isus în oara morții. La înmormântări ce se duce înaintea sicriului, în care se află mortul? Crucea. Ce icoană se află pe cruce? Cum l-au omorît așadară pe Isus dușmanii săi? L-au spânzurat pe cruce, sau cu alte vorbe: *L-au răstignit*. Când l-au răstignit, el n'a murit îndată; ce a simțit el deci, când era spânzurat pe cruce? Dureri mari. Dar cum se poate, ca oamenii să fie așa de răi față de Isus? Aici la noi, sunt totdeauna și toți oamenii multămitori cătră cei ce le fac bine? Așa era și pe atunci: oamenii erau nemulțămitori față de Isus, care-i învăța numai lucruri bune; ei nu voiau să înțeleagă învățătura lui Isus și nu voiau să asculte de el, ci le era ciudă pe el și căutau să-l omoare. Și le era lor ertat să facă acest lucru? Ce li se întâmplă aceluia, cari omor pe alți oameni? Domnii mari (legea) îi pedepesc, îi închid. Pentru ce nu puteau dușmanii lui Isus să-l omoare? Se temeau că vor fi pedepsiți de domni. Însă dușmanii lui Isus s'au sfătuit și la-u pîrit pe Isus la domnii mari, că Isus nu ascultă și nu se supune împăratului, și învață pe oameni să se rădice în contra domnilor, să nu mai plătească dare (porție) ci să-l facă pe el împărat. Era aceasta adevărat? Deci ce au făcut prin aceasta oamenii, cari au pîrit pe Isus? L-au vorbit de rău. Și domnii i-au crezut. Ce s'a întâmplat cu Isus? L-au prins, ca să-l pedepsească.

Reasumare: De ce au vorbit de rău unii oameni pe Isus? Le-a făcut el ceva rău? Ce au făcut oamenii în mânia lor? Ce au câștigat ei dela cei mai mari, dela domni?

Oare se va fi supărat Isus pe dușmanii săi? Ce simțim noi în inima noastră, când ne face cineva vr'o nedreptate? Ce dorință avem noi atunci? Ce fac unii oameni, când pot să facă rău dușmanilor lor? Cine are însă dreptul să pedepsească pe cei ce ne fac rău? Domnii, judecătorii. Dar dacă și domnii (judecătorii) far nedreptate, cine îi poate pedepsi? Dumnezeu. Va fi dorit oare Isus, ca Dumnezeu să pedepsească pe dușmanii săi? El nu le-a poftit aceasta, ci a făcut altceva: s'a rugat de Tatăl din ceriuri să le erte păcatele. Când a fost spânzurat pe cruce s'a rugat astfel: *„Părinte, iartă-le lor, căci nu știu ce fac“*.

Reasumare: Ce a făcut Isus pentru dușmanii săi?

La cine se va fi gândit și de cine va fi fost îngrijat Isus, când se chinuia pe cruce? Cine a fost în viață mai aproape de el? Iosif și Maria. Isus însă pîn' a fost în viață și-a fost ales pe câți-va tînări, cari îl iubeau, și cari se numeau *învățaceii* (școlarii) sau *apostolii*

lui Isus. Cine va fi stat deci acum lângă crucea lui Isus?... Iosif însă murise de mult. Deci cine putea numai să stea lângă crucea lui Isus? Mama lui Isus Maria. Și încă cine? Cine a cunoscut mai bine în viață pe Isus? Învățaceii. Dintre aceea însă cea mai mare parte fugise și se ascunsese de frica dușmanilor lui Isus, numai unul cu numele *Ioan* nu-l părăsise pe Isus, căci iubirea lui a fost mai mare decât frica. Acum sta el dimpreună cu muma lui Isus lângă cruce. Cum se va fi simțit muma lui Isus și învățacul Ioan și ce vor fi făcut ei? Plini de durere și întristați au plâns lângă cruce. Ce va fi simțit Isus, când i-a văzut așa întristați?... Ce va fi gândit el, când a văzut pe mamă-sa? Că acum ea va rămânea singură și nu va avea cine să grijască de ea. De aceea Isus a zis de pe cruce mamei sale: *„Iată fiul tău“* și cătră învățacul a zis *„Iată mama ta“*. Și de atunci a luat-o învățacul în casa sa și s'a grijit de ea. Isus deci a făcut aceea ce a putut face pentru mama sa; acum însă simția, că se apropie oara morții. Ce gânduri îi vor fi chinuit acum? Ce a făcut el în viață? Cu ce i-au respălat oamenii? Ce putea el aștepta dela Tatăl din ceriuri?... De aceea a și strigat Isus cu glas mare: *„Părinte în mâinile tale dau sufletul meu“*, și plecându-și capul, a murit.

Reasumare: Cine sta lângă crucea lui Isus? Ce a zis Isus cătră Ioan? Ce... cătră mama sa? Cum s'a rugat Isus pentru sine însuș?

Ce vor fi făcut învățaceii și pretenii lui Isus: cu trupul învățătorului lor? Îl vor fi îngropat. Unde se îngroapă la noi morții. În morminți. Cum? Sicriul cu trupul mortului se pune într'o groapă făcută în pământ și se acopere cu pământ, apoi se pune o cruce în pământ la capul mortului... Însă nu toți morții se pun în groapă făcută în pământ. Aci în orașul nostru, ați văzut și altfel de morminte, nu numai de cele cari au groapă făcută în pământ; anume ce fel?... Un ast fel de mormânt era și acela, în care a fost înmormântat Isus. Acela însă nu fost zidit din cărămidă și peatră, ca și cele dela noi, ci a fost săpat într'o peatră mare. În acest mormânt de peatră a fost înmormântat Isus iar pe gura mormântului a fost pusă o peatră mare.

Reasumare: Cum a fost înmormântat Isus?

Cum au multămit oamenii de atuncia lui Isus pentru bunătatea lui? Toți au fost așa de răi? Nu l-a supărat pe Isus nemulțămirea oamenilor? Nu. De unde se vede aceasta? De acolo, că s'a rugat lui Dumnezeu pentru ei. Cum a purtat Isus asupra dușmanilor săi? Cu răbdare. Ce putem noi învăța așadară din suferințele lui Isus. *„Să purtăm cu răbdare asupra“*.

Care zi o s'erbăm noi într'u pomeniirea suferințelor și morții lui Isus? Vinerea *neagră*. Pentru ce se numește ziua aceea Vinerea *neagră*?... La ce trebuie să ne gândim în Vinerea *neagră*?... De ce ne mai putem noi aduce aminte, când ne gândim la suferințele și

moartea lui Isus? De învățătura: „Să purtăm cu răbdare asuprirea“. Și când suntem noi în necasuri? (Morburii, moarte...) În astfel de casuri, la cine să ne gândim.

(Se arată apoi icoana restignirei și se explică).

P. Buzera

Varietăți

Consistoriu metropolitan. Consistoriul metropolitan e convocat pe Mercuri în 20 August c. v. a. c. la Sibiu, la ședințele căruia va participa și I. P. C. Sa Dl. Archimandrit-Vicariu episcopesc *Filaret Musta*.

Pelegrinagiu. Luni dimineața în 11 Aug. a. c. v. a pornit din Caransebeș un pelegrinagiu sub conducerea părintelui Ioan Stoian la mănăstirea Hodoș-Bodrog; eară Marți a trecut prin Caransebeș un pelegrinagiu din părțile Bistrei la s. biserică „Călugăra“ de lângă Ciclova-montană. În Caransebeș a fost primit de părintele George Buru, carele în biserică catedrală a săvârșit un scurt serviciu dumnezeesc și apoi l'a și condus până afară de oraș în spre Rugi.

Arderea Mănăstirii Agapia. Cine a vizitat Moldova și frumoasele ei Mănăstiri, totdeauna era în deosebi impresionat de frumoasa Mănăstire Agapia. Totdeauna rămânea sub impresiunea, că Agapia este o frumoasă Mănăstire, adevărată Mănăstire. În adevăr Agapia era podoaba Mănăstirilor Moldovei și se poate zice, chiar a întregii țări. Ea le covârșea pe toate prin pozițiunea sa pitorească ascunsă între munți; prin arangiammentul ei ca Mănăstire, prin curățenia și frumusețea ei, dar mai presus de toate, prin păstrarea cu sfințenie pe cât posibil a orânduelelor monastice. Această frumoasă Mănăstire, model sub toate raporturile și perla vieții monastice, astăzi este transformată în ruine. Un incendiu îngrozitor, în noaptea de 22 spre 23 Iulie, a transformat în ruine tot ce Mănăstirea Agapia avea mai frumos și grandios. Această Mănăstire consta, se poate zice, din două părți: din mănăstirea propriu zisă și din case locuite de monahii, în afară de mănăstire. Mănăstirea propriu zisă, la rândul ei consta dintr'un mare careu, compus din case cu două etaje, numărând mai bine ca 150 camere cu multe dependințe. Acest mare careu, care forma incinta Mănăstirii sau Mănăstirea propriu zisă, avea la intrare o frumoasă și măreață clopotniță cu ceasornic, apoi cuprindea arhondaricul Mănăstirii, infirmeria, paraclisul, stăreția, cancelaria și archiva, iar restul erau chilii, locuite de monahii. În mijlocul careului era o prea frumoasă biserică, zugrăvită în cele din urmă de pictorul Grigorescu. Ea avea frumoase și prietioase ornamente sau odoare bisericesti, bine întreținute și păstrate într'o curățenie, pe care toți vizitatorii o admirau. Aceasta era partea întâia a Mănăstirii. În afară de această incintă jur împrejur era partea a doua, care consta din case sporadice, locuite de monahii, cu patru până la cinci

mici biserițe, din care una servea drept cimitir al Mănăstirii. Groaznicul incendiu a distrus tot ce Mănăstirea avea mai frumos, măreț și impunător. El a distrus întregul careu, mai sus amintit, cu biserica cea mare și câteva case în afară de el. Ast-fel pradă flăcărilor au fost frumoasa clopotniță, archondaricul, paraclisul, stăreția, infirmeria, de la care se crede, că a luat foc Mănăstirea și toate chiliile din careu locuite de maici. A ars de asemenea și acoperișul bisericii celei mari din mijlocul careului, precum și vre-o zece case în afară de careu. Pagubele sunt incalculabile, căci clădirile sunt cu desăvârșire distruse, din ele nu s'a putut salva nimic, afară de ce se afla în biserica cea mare. Aproape o sută de monahii au rămas fără acoperământ și tot ce ele au avut a fost consumat de flăcări; sub ruine s'a găsit carbonisată și monahia Amfilochia Sârbu și mai lipsește încă o monahie. Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Moldovei, îndată ce a aflat trista veste despre arderea Mănăstirii, a și pornit din Iași după ce a înștiințat telegrafic pe Domnul Ministru al Cultelor despre nenorocirea întâmplată. Ministrul Cultelor a delegat pe Dl. Arhitect Băicoianu a merge la Mănăstirea Agapia punându-i la dispozițiune suma de zece mii lei pentru începutul lucrărilor de restaurare a le Mănăstirii. Arhitectul a asigurat pe maici și pe Înalt Prea Sfinția Sa, că până la toamnă, cel mai târziu, cu sumele acordate vor fi restaurate biserica cea mare, clopotnița și stăreția, ba poate chiar și archondaricul.

„Bis. ort“.

Dela școlăle medii gr. or. române din Brașov Înștiințare pentru anul viilor școlar. Anul școlar 1903—1904 se va începe în 1 Septembrie 1903 st. v. adică în 14 Septembrie st. n. Părinții cari doresc a-și da copii la aceste școlăle, sunt poftiți a se prezenta cu fiii seau cu fiicele lor în cancelaria direcțiunilor respective în zilele de 1, 2 și 3 Sept. v., adică 14, 15 și 16 Sept. st. n. pentru înmatriculare. Școlarii, cari se înmatriculează pentru prima-dată la școlăle noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, extras de botez și certificat de revaccinare. *Testimoniul școlar, de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se înmatricula, așa-dar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școlăle noastre.* În 30 August și în 1 Sept. v. dela 8—12 oare a. m. și dela 3—5 oare p.m. se vor ținea examenele supletorii și de emendare. Cei ce s'ar prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii. Toți școlarii, cari intră în I. gimnasială seau în I. reală pot fi supuși unui examen de primire conform normativelor existente, Examenul de primire se va ținea în 30 August v., 1 și 2 Sept. v. *Nota.* — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnasiul superior nu au învățat limba grecească, au să fie supuși unui examen de primire din limba grecească. *Didactrul* în gimnasiul inferior și școlăla reală este de 24 coroane pe an, iar în gimnasiul superior (cl. V—VIII) de 40 cor. pe an. — Cei înmatriculați pentru prima-dată mai plătesc odată dentru tot-deaia o taxă

de primire de 8 cor. Școlarii neromâni plătesc didactrul, taxa de primire și taxa pentru fondul de pensiuone dublu. Taxa pentru fondul de pensiuone este în gimnasiul superior 10 coroane, iar în gimnasiul inferior și școala reală de 6 cor. (cei scutiți de didactru plătesc $\frac{1}{2}$ din această taxă); taxa de testimoniu și de anuar de 3 cor. (cei scutiți de didactru plătesc numai 2 cor.); iar taxa de bibliotecă este în clasele inferioare 60 bani, în cele superioare 1 cor. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V și VI gimn. 1 cor., pentru cl. VII și VIII gimn. 2 cor.) Didactrul se poate plăti în 2 rate semestrale: $\frac{1}{2}$ la înscriere, iar $\frac{1}{2}$ la începutul semestrului II, dar celelalte taxe se plătesc *de-odată* și întregi cu ocaziunea înscrierilor.

Direcțiunea.

Mulțămită publică. În favorul înființândei Mănăstiri din „Valea Godinova“, Comuna bisericească din Dognecea, dă un exemplu destul de frumos altor comune bisericești prin faptul, că contribuie cu suma de 100 de cor. Cvităm și pe cale publică cu mulțămită și mare bucurie sufletească primirea acestei sume. Tot în aceeași comună, și tot în scopul înființândei mănăstiri din „Valea Godinova“, o inimă plină de credință și de vîrtute adevărat creștinească, o inimă plină de speranță, o inimă încălzită de focul dragostei către Dumnezeu: Mult St. și evlavioasa Doamnă Ecaterina Tismonariu născută Popescu, imitează exemplul frumos al s. biserici și contribuie singură iarăși cu 100 cor. Fię, ca această pildă frumoasă, ce o dă sus amintita Doamnă, să servească de exemplu tuturor creștinilor ortodoxi de stare materială mai bună. Din Călnic Traian Măda 10 cor. Din Tirnova, Nicolae Voina 10 cor. Dumnezeu să-i pomenească pre toți în împărăția sa. Bocșa-Montană în 4 August 1903. *Măcarie Gușcă*, monah.

Bibliografia. a apărut: *Legea* despre alegerea deputaților la dieta țării (art. 33 din 1874) completată cu dispozițiile din legea nouă, art. XV. din 1899, tradusă de Pavel Rotariu, avocat în Timișoara. Prețul unui exemplar: 60 fil., postporto *simpliciter* 5 fil., se poate procura la dl Pavel Rotariu.

Bibliografie

A apărut din *Biblioteca „Poporului Român“*. Numărul 8: **Dela moară.** Povești și Sioane adunate de *Ioan Pop Releganul*. Vol. I. *Dela moara din sus*. Fascicolul 2. Budapesta, 1903. Tipografia Poporului Român, VI., Strada Vörösmarty 60 a.

Concurse

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala confesională răs. din **Calina**, protopresbiteratul Oraviței, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata 600 cor. ca salariu învățătoresc.
2. Cortel liber cu grădină de legumi.
3. 2 jugere de pământ.
4. 24 metri leme, din care are a se încălzi și sala de învățământ.
5. Paușal pentru scripturistică 12 cor.
6. Paușal pentru participare la conferințele învățătoresci 12 cor.
7. Pentru participare la înmormântări 80 fileri.

Recurenții au a-și subșterne recursele — adresate comitetului parohial — Oficiului protopresbiteral al Oraviței, având a se presenta în vre-o Duminecă s'au serbătoare în sânta biserică.

Calina din ședința comitetului parohial, ținută la 6 Iuliu 1903.

2—3 [46]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu diecesan se escrie de nou concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia gr. or. rmână de clasa a II din **Dobrița**, protopresbiteratul Panciovei, cu termenul de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană.“

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 34 jugere de pământ arătoriu, după care sunt a se purta sarcinile publice.
2. Cortel liber și grădină conrespunzătoare.
3. Birul usuat în confiniul militar.
4. Stola satorită în mod provisor de Ven. Consistoriu diecesan și de sinodul eparhial.

Doritorii de a ocupa acest post au să trimită suplicile instruate conform statutului organic și regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Dobrița, Prea onoratului Oficiu protopresbiteral gr. or. român al Panciovei în Satul Nou.

Recurenții sunt pofțiți a se presenta, cu prealabilă concesiune a protopresbiterului, în sânta biserică română din Dobrița în vre-o Duminecă sau serbătoare dar nu în ziua alegerii.

Dobrița, 14 Februarie 1903.

2—3 [47]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Trifon Miclea* protopresbiter tractual.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățătoriu la școala conf. gr. or. română din comuna **Temeșci** se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu în bani gata 600 cor.
2. Pentru adunarea generală a reuniunii învățătoresci 20 cor.

3. Pentru scripturistică 10 cor.
4. Pentru lemnele trebuincioase persoanei alesului sau 20 metri lemne în natură 80 cor.
5. Încălzirea salei de învățământ sau 10 metri lemne în natură aduse la școala 40 cor.
6. Pentru servitoriul școlii 20 cor.
7. Locuință liberă în edificiul școlii împreună cu folosirea grădinei intravilane în mărime de 400 m².
8. Folosirea extravilanului de 1200 m².

Alesul învățătoriu este îndatorat a purta cantoratul în sânta biserică și afară de biserică, având dela înmormântări 40 fil., cu litugie 1 cor.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post comuna nu acordă alesului nici un altfel de emolument, decât cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiile ajustate conform normelor din vigoare în termenul deschis la Oficiul protopresbiteral al Făgetului.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminecă ori serbătoare în sânta biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Vor fi preferiți cei cu cunoștințe musicale.

Temeresci la 13 Aprilie 1903. 3—3 [45]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* protopresbiter tractual.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistoriu diecesan ddtó 24 Iuliu a. c. Nr. 2769 Șc. se escrie concurs pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. română din **Dubos**, protopresbiteratul Buziașului, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 540 coroane.
2. Doauș jugere de pământ cu nu venit anual de 60 cor.
3. Pentru conferință 10 cor.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 40 fil.
5. Locuință liberă cu grădină de un juger.
6. Doauș jugere islas cu drept de pășune pentru patru vite cornute.

Alesul învățătoriu va avea să poarte agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial, precum și socoata bisericeii și a cultului.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea definitivă a acestui post comuna nu acordă nici un emolument.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne suplicele de concurs, adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș și a se presenta în vre-o Duminecă sau serbătoare în sânta biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

2—3 [48] *Comitetul parohial.*

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Pentru îndeplinirea postului diaconal vacant din **Lugoj**, se escrie concurs cu termin de 30 zile socotit dela prima publicare în foaia oficioasă a diecesei.

Emolumentele sunt:

- a) Venitul sesiunei diaconale.
- b) Pentru agendele de notariu la sinod și comitet 300 cor.
- c) Remunerația din casa bisericeii pentru ținerea a 15 cuvântări bisericești, la an 300 coroane.
- d) Remunerație din casa cultului pentru catichișațiune la școala capitală din loc, 10 oare la septemână, 400 coroane.
- e) Venitul stolar usuat.

Recurenții au să dovedească cvalificațiunea minimală prescrișă pentru candidații la parohii de clasa primă. Recursele instruate cu toate documentele necesare sunt a se subșterne Oficiului protopresbiteral gr. or. român din Lugoj până la termenul fixat. Recurenții sunt îndatorați a se presenta în vre'o Duminecă spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. român din Lugoj, ținută la 27 Faur 1903. 3—3 [42]

Dr. George Popoviciu

președinte.

Francisc Hoban

notariu.

În conțelegere ca oficiul protopresbiteral.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistoriu diecesan ddtó 13 Februarie 1903 Nr 70 B. ex 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa III din comuna **Unip**, protopresbiteratul Buziașului, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele:

1. O sesiune parohială constătătoare din 33 jugere pământ arătoriu clasa I.
2. Stola usuată.
3. Casa parohială spre locuință cu doauș chilii și plațul intravilan.

Alesul preot este obligat a da din toate beneficiile jumătate preotesei văduve până la 31 Decembre 1903

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avisați, ca recoursele lor instruate conform dispusețiunilor din vigoare, adresate comitetului parohial, să le subștearnă Oficiului protopresbiteral din Buziaș până la termenul indicat, precum și a se presenta în biserică în vre-o Duminecă sau serbătoare, însă nu în ziua de alegere, cu incuviințarea prealabilă a protopresbiterului concerninte, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântarea bisericească.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 17 Martie 1903. 3—3 [44]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.